

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свята о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Особисто-доходовий податок галицького духовенства.

З Відня пишуть нам під днем 17-го падолиста.

В справі хибного обчислення особисто-доходового податку духовенства в Галичині внесено на днях з почину послів-святеників Фішера і Пастора представліне до міністра фінансів, д-ра Кайцля, котрого то представліня зміст подаю вам в короткості.

В представліню звернено увагу міністра передовсім на се, що шацункові комісії, оцінюючи дохід парохів, не узгляднили §§. 202 і 206 закона о особисто-доходовім податку. Параграф 202 звучить: «Парохи, датовані низше конгруй, обовязані доходи епітрахильні фасіонувати лише в тій високості, в якій ті доходи були провірені від політичних властей при посліднім вимірі конгруй». Параграф 206 каже: «О скілько розходить ся о оціненє доходів духовенства з доходів службових, то підставою до оціненя має служити доброміне краєвих адміністраційних властей в порозуміню з церковними властями».

Оба ті параграфи не узгляднили шацункові комісії, а поступили собі самовільно, оцінюючи доходи духовенства після власного суду і то так тих духовних, що датовані понизше конгруй, як і сих, що датовані повисше конгруй. Взагалі незвісно, чи правительство веліло по мысли §. 206 адміністраційним властям порозуміти ся з властями духовними що - до оціненя доходів святеників, датованих понад конгруу. Принайменше незвісні підписаним случаї, щоби власти адміністраційні питали

в тій справі консисторій, і з ними порозумівали ся. Але і святеникам, датованим понизше конгруй, вчисляють шацункові комісії самовільно в доходи такі квоти, яких ті святеники зовсім не посідають. Параграфу 202-го не узглядняє ся. Не можна також і сего промовчати, що шацункові комісії почислили святеникам в відпустових місцевостях доходи самовільно і понад міру, не узгляднивши сего, що доходи ті суть понайбільше т. зв. missalia, роздавані сусіднім святеникам, та що парох відпустового місця має надмірні оправдані видатки на світлійше опровадження церковних торжеств.

Підписані звертають ся проте до міністра фінансів з просьбою, щоби він в сю справу зволив безпovolочно вглянути, а підвластні органи поучив, як они при теперішнім оцінюваню доходів духовенства поступати мають.

О методичнім образованю учителів середних шкіл.

(Річ п. Барвіньського в шкільній анкеті).

Мушу забрати голос при V. і VI-ій точці, де є питанє, які хибі представляє устрій середних шкіл в очах родичів? Мене покл. каво сюди споміж соймових послів і в тім характері я також яко отець, котрий має синів-учеників в гімназії маю обовязок висказати, що уважаю потрібним і конечним направи. Але мушу і се висловити, що приступаю до того з певною обовою, бо з уст дуже поважних педагогів чулисьмо слова, котрі, признаю ся, мене дуже здивували. Нас тут покликало в тій цілі, щоби ми радили о поправі шкільництва середного, і мені здає ся, що кождий мав інтенцію річ направи. Окрім радника Кульчинського не було тут нікого, ко-

трий би сказав, що середня школа не має хиб, котрі не вимагали би поправи. А ми тимчасом чули, що тут «загрожєні мури Трої», що упали удари на учительство, що розходило ся тут о те, щоби школу «споневірати». Того ніхто не може сумлінно впевнити, щоби хто небудь мав намір бурєня або поневіряня. Кождий з нас бачить, що мури сеї Трої потребують направи, а обовязком кождого з нас є, вказати способи направи. Неоден з нас може в своїй поглядях помиляти ся, але на те є анкета, щоби справу рішила.

Отже з повною обовою приступаю до річи, бо уважаю своїм обовязком звернути увагу анкети на деякі хибі середного шкільництва, котрі я знаю з власного досвідю учительского і також яко отець, що має синів в гімназії.

Указувано тут на різні недостаткі середних шкіл а іменно гімназій, а я діткну одной головної хибі, але застерігаю ся, що не ддятого, щоби бурити або робити докори, бо я також з заводу учитель. Я хочу говорити з найбільшою щиростию для справи, щоби існуючі хибі поправити. Маю замір говорити о недостатчі методичного образованя учителів середних шкіл. Признаю, що багато в сїм взгляді в остатніх десятиках літ зроблено, що є великий поступ, але також є ще багато хиб, і треба конечно взяти ся раціонально і енергічно до направи тих недостатків.

В першій лінії обовязаний є університет дати учительеві крім наукового також методичне образованє. В часах перед 30 роками, коли я був слухачем університету, були лише на виділі теологічним виклади педагогії, але, пожалє ся Боже, такі, що я раз пішовши, мав того досить, і дальше не ходив. Тепер треба признати, що є вже відповідна висоті науки доцентура педагогії, і що є поступ в тім напрямі. Нераз говорено: а вже-ж студенти виділу філософічного мають семинарі історичні, філософічні

ТОПЕЛЬНИК.

Новела

Guy de Maupassant-a.

(Конець).

II.

Одной ночи, коли єї чоловік перебував на морю, пробудило єї щось, мов ворчанє звіряти, яке видає вітер, коли вирве ся на простор, як та собака спущена з ланцуха.

Присїла зворушена на своїм ліжку, потім нічо не чуючи, положила ся на ад; але майже в тій хвили заржало в комнаті, і затрясло цілою хатою; і сей рік розніє ся над цілим селом, мов коли-б череда скажених звірів перелетїла через простор, гудючи і виючи.

Тогди встала і побїгла до пристани. Другі жінки прибували зі всіх сторін з ліхтарнями. Мужчини збігали ся, і всі гляділи, як при світлі запалює ся на мори піна на вершках филь.

Буря тревала пятнайцять годин. Одинайцять моряків не повернуло, і Патен належав до того числа.

Віднайшли в стороні Дієпи останки єго чайки «Молодої Амелї», коло Сен-Валері море викинуло тіла єго помічників; єго самого не найшли. Тому, що чайка виглядала мов перетята на двоє, чекала жінка довго, і бояла ся єго повороту; бо нуж розбив єї який великий кора-

бель, так втогда могло би бути дуже легко, що часть залози уратовала ся, і що він поверне леда хвилі.

Потому звільна зжила ся з мислею свого вдівства, хотїй завсїгда морозило єї за плечима, кілько разів яка сусїдка, убогий, або вандрівний торговельник увійшов нагле на єї подвірє.

Отже одного пополудня, в чотири літ по зникненю єї чоловіка, она переходила «жидівскою улицею», і станула в брамі дому одного старого капітана, що недавно помер, і котрого рухомости продавали тепер.

Добивали власне торгу о папуґу, зелену папуґу з синою головою, що дивила ся на всіх з незадоволеною і неспокійною міною.

— Три франки — кликав таксатор; так говорить, як адвокат, три франки!

Одна з приятельок Патєнихи трутила єї ліктем.

— Купилибсьє єї — сказала, ви богаті. Малибсьє товариство, чєй птах варт більше, ніж трийцять франків. Завше відпродасте єго за двацять до двацять пять франків.

— Чотири франки! Жінки, чотири франки, повторяв чоловік. Она сьпіває вечірню і проповідє, як отець парох. Се проява... се диво!

Патєниха доложила пятьдесят центимів і їй віддали, в малій клітці, птаха з загнутим клювом.

Коли принесла клітку до дому і повісила єї на стїні, отворила дротяні дверцята, щоби

дати птахови води. Але в тій хвили папуґа дзюбнула єї так сильно в палець, що аж пукла їй скіра, і поплила кров.

— Ов, яка недобра, скрикнула Дезидєрата.

Однак подала їй сїмя і кукурудза і лишила єї гласкаючу свої пера і приглядаючу ся з під лоба новій хаті і новій пани.

На другий день зачинало свитати, коли Патєниха зачула найвиразнійше в сьвітї голос, сильний голос, звучний і донеслий, голос Патєна, що кричав:

— Встанеш, ти стерво?! Єї перестрах був такий, що закрила голову під простирало, бо що раня колись, блаженой памяти єї чоловік, кілько разів отворив очі, верещав їй до уший ті три слова, які она вже так добре знала.

В переполосї звинула ся в клубок, та випрямила хребет, щоби дістати щоденні удари, шепчучи з всуненою під постіль головою:

— Исусе Христе, він вернув! Исусе Христе, він вернув! Вже є, Исусе Христе!

Хвилі минали; жаден шєлест не переривав тишину в хаті. Тогди трясуци ся, вихилила голову з постелі, певна, що він чекає на неї, готов єї бити.

Не видїла нічо, нічо, над смугу сьвітла, яка пробивала ся через шибу і поґадала:

— Певно він сховав ся. Чекала довго, потім трохи успокоєна, шєпнула в духу:

— Очевидно мені снило ся, коли ніхто не показує ся.

і т. д. — так, але ті семінарії дають властиво наукове образование, а не дають педагогічно-дидактичної методи. Я служив в гімназії, в семінарії учительській, знаю одну і другу школу і пригадую собі, що коли я прийшов в молодім віці до гімназії, то директор, покликаний бути управителем педагогічно-дидактичним, сказав мені: »Niech pan sobie przeczyta zagys organizacji.« То було все, що я дістав на дорогу. А наколи я учив добре, а можу се без хвальби власної сказати, то задля того, що я мав перед очима взірці добрих своїх професорів з часів гімназійських. Тут мушу сказати, що я вступивши до семінарії, для ознайомлення з метою до ходив до шкіл народних, до школи взірцевої прислухувати ся учителям, як они учать, і можу признати, що я там дуже багато скористав. То не так легка річ учати в низших класах. Много всяких змагань властей до направи методи научування, до нинішного дня кардинальна хиба є в тім, що як-раз до перших класів дає ся недосвідчених, свіжо лавки університетські опустивших суплентів, котрі нераз не уміють хлопця навіть запитати. Перехід ученика з народної школи до I-ої класи є психічною борбою, а то задля того, що він приходять перед молодого учителя, котрий звичайно не має доброї методи, а часом навіть не знає, як ученика запитати. Трапляє ся отже для того часто, що навіть відличний ученик падає при іспиті вступнім до I-ої класи. Від коли я ввійшов до ради державної в р. 1891, при кождім бюджеті міністерства просвіти підносив я потребу засновани педагогічних семінарий при університетах, як то є в чеській Празі у проф. Вільмана. Тодішній референт комісії бюджетової радник двору Бер, згодив ся на то, і в справозданю о бюджеті помістив домагане, щоби міністерство звернуло на се належну увагу. Почало ся робити в тім напрямі в Кракові і у Львові, однак на мій погляд в дозах дуже гомеопатичних. Наколи в таких дозах гомеопатичних будемо приготувляти кандидатів до стану учительського в педагогічно-дидактичним напрямі, успіх буде дуже слабкий і недостаточний.

(Конець буде).

Справи парламентарні.

В угодовій комісії ведуть ся далше розправи над митово-торговельним трактатом. На вчерашнім засіданю референт пос. Кафтан представив потребу прийняття предложень правительства без змін, котрі лише викликали би з угорської сторони жаданя до рекомпензат, а могли би евентуально допровадити до зірвання всяких укладів. Хотий митово-торговельний союз — казав бесідник — не є необходимо докопечною, складовою частию дуалізму, але поки загранична політика Австро-Угорщини веде ся спільно, доти також і політику митову супротив

заграниці треба спільно провадити. Провід заграничної політики не може обходити ся без оружія, що становить підвалину економічної сили народу.

При спеціальній розправі промавляв між иньшими пос. Вахнянин за прийнятем арт. I. без зміни. Доки Угорщина становить найблизше поле відбуту для австрійського промислу, а не найде ся иньше, догіднійше поле відбуту, доки Угорщина буде примушена збувати свої сирі продукта в Австрії — так довго анї ми, анї Угри не можемо працювати над розбитем спільности. Тому то і жадане, щоби створити самостійний, економічний округ, є супречне з теперішніми правно-державними відносинами Угорщини до Австрії, і видає ся неможливим до прийнятя. Впрочім на випадок утвореня граничної лінії митової грозить Австрії небезпеченство великої квестії робітничої.

Більшість бесідників, а забирали голос майже виключно послы лівійці, заявила ся за внесенем пос. Кайзера в субкомітеті, що жадане розділу митового округу Австрії від Угорщини.

Слідуюче засіданє нині.

Зі славянсько-християнського пародного союзу подає N. fr. Presse вістку, котру потуємо без відвічальности за її вірність. Радикальне крило партії Хорватів — пише N. fr. Presse — очевидно не є задоволене залагодою, яку зробив нолудево-славянський клуб з вравительством. Оно жадане більше рішучого поступованя клубу, і мало намір інтерпелляцією до правительства вивести его з резерви, яку заховує супротив національних жадань дальматинських Хорватів. Понеже решта словінської і рускої групи сего парламентарного союзу отягали ся підписати сю інтерпелляцію, грозить в клубі сецесія, коли в послідній хвили, в дорозі компромісу, не полагають сеї справи. Бути може, що сій обставині можна приписати, що вже нині (дня 18. с. м.) при голосованю над обжалованем б. міністра графа Баденього часть хорватских послів з Дальмації вздержала ся від голосованя.

Угорській обструкції надарила ся добра нагода нової бучі в Соїмі. Причину до того дала справа памятника Генціого, котрий за цїсарскою установою мав усунути з площі св. Юрія а натомість поставити на тім місці памятник цїсарскої Елисавети. Загал мадярскої суспільности повитав се заряджене з великим одушевленем, бо був щиро привязаний до своєї королевої. З другої сторони тішено ся також з усуненя несимпатичного памятника Генціого, котрий мав перенести ся на подвірє кадетської школи за містом. Сю обставину використала обструкція для себе. Піднесли бучу в соїмі і острыми інтерпелляціями напали на Банфіого і міністра війни, як вони можуть зрадника народної угорскої ідеї (як називає опозиція ген. Генціого)

класти на примір угорскій молодіжї кадетської школи.

Особистість Генціого зненавиджена Мадярами з часів революції в 1848 році. По занятю австрійским війском Будапешту, Мадяри мусли уступити. Але описля взяла справа користний для Мадярів оборот, так що они в маю в силі 30.000 мужа підступили під Будапешт, де під начальством ген. Генціого стояло лише 5.000 австрійського війська. Генці держав ся 17 днів і відпер за той час 20 нападів угорских. Аж 21 мая дістали ся Мадяри на мури міста, Генці дістав від кулі смертельну рану і попав ся в полон та в 15 годив потім помер. В р. 1852 поставлено єму в Буді на площі св. Юрія памятник, котрий відкрито д. 11 червня того року в присутности цїсаря і архикназів Альбрехта, Кароля Людвика і Ернеста. На гранітовій підставі підоймає ся 66 стіп високий памятник з шістьма таблицями; на одній з них виписано: »Ген. Генці а з ним полковник Альнох і 418 хоробрех лягло тутъ жертвою за цїсаря і вітчину 1849«; на иньших таблицях виписані імена всїх, що тоді погибли.

Тому то угорска обструкція на лад австрійскої, опираючи ся на мадярскій патріотизм робить для себе пропаганду, не оглядаючи ся на державну австрійско-угорску ідею.

Новинки.

— В справі консисторских возних промавляв п. Барвінський в четвер на засіданю бюджетової комісії в розправі над законом о підвишеню плат для державних возних. Покликавши ся на петицію возних львівської митрополічної консисторії, внесеним ним ще в р. 1896 до ради державної, представив п. Барвінський нужденне матеріяльне положенє їх, позаяк в львівській консисторії один возний набирає лише 210 зр. плати і 53 зр. активального додатку а другий 158 зр. плати і 39 зр. додатку. Черемиска консисторія має одного возного з платою 210 зр. і додатком 53 зр., а Станиславська консисторія покриває видатки на возного з канцелярийного павшалю. Позаяк консисторекі возні набирають плату з релігійного фонду і не обняті законом о державних возних, проте поставив п. Барвінський слідуючу резолюцію: »Взиває ся ц. к. правительство, щоби канцелярийних возних консисторских при гр. к. епископских консисторіях в Перемишли і Станиславові і при гр. к. митрополічій консисторії у Львові зрівнало що до плат з державними возними і відповідно полішило їм плати з релігійного фонду«. До сеї резолюції поставив п. Вайскірхнер додаток, щоби також обнято тим і иньших возних, платних з иньших фондів, остаючих під зарядом державним. Резолюцію п. Барвінського з додатком п. Вайскірхнера ухвалила бюджетова комісія, а присутний репрезентант міністра скарбу, секц. шеф Кольбенштайнер, заявив, що правительство буде старало ся вволити сему домаганю бюджетової комісії.

— Комітет для введеня в жите красового Союзу кредитового у Львові просить нас пригадати всім нашим читачам, щоби чим скорше приступали в члени того дуже пожиточного Товари-

Замкнула знов очи, вже спокійнійша, коли тут побіч загремів встеклий голос, гремучий голос топельника, котрий кричав:

— Псякров, — кров — кров — кров, — встанеш к...!

Она вискочила з ліжка, бо єї вишхнуло послухенство, се безуслівне послухенство побиваної жінки, що ще тепер, по чотирох літах памятає сей голос, і котра его завсїгди буде памятати і слухати. І сказала:

— Я тут Патене, чого хочеш?

Але Патен не відповідав. Тоді остовпіла, поглянула довокола, потому зачала шукати всюда, в шафах, в коминї, під ліжком, не находячи нікого, і опустила ся нарешті на крісло, шалена зі страху, переконана, що тільки душа Патена, сама одна була тут коло неї, вернувши, щоби єї мучити.

Нараз пригадала собі на стрих, куда можна було вилізти з надвору по драбині. Певно украв ся там, щоби єї заскочити несподівано. Десь певно на якімсь побережю стерегли его дикі люди, і тому не міг скорше утечи, а тепер вернув ще гірший, як був передтим. Не могла сумнівати ся о тім, досить було їй его голосу.

Запитала, підносячи голову до стелі:

— Чи ти там на горі, Патене?

Патен не відповідав. Тоді вийшла на двір

і зі страшною боязнею, від котрої серце їй дрожало, як листок осики, вилізла по драбині на гору, отворила віконце, заглянула, не побачила нічого, увійшла, шукала, мацала і нікого не найшла.

Сіла на вязанку соломи, та почала плакати; але підчас того, коли шльохала, перенята насильним, надприродним ляком, почувла в своїй світлиці, під собою голос оповідаючого Патена. Видавав ся меньше гнівним, спокійнійшим та говорив:

— Слота! Вітер! Слота! — Я не снідав, псякров!

Она крикнула через стелю:

— Я тут, Патене; зараз зварю тобі юшку. Не гнівай ся, іду.

І зійшла спішно.

Вбігла до комнати — там не було нікого.

Чула, що омліває, мов би смерть єї вже досягала, і хотіла утікати, щоби закликати сусідів на поміч, коли голос, туй над єї ухом, крикнув:

— Я не снідав, псякров!

І папуґа своїм круглим, злим оком гляділа зпід лоба на неї з клітки.

Патенова рівнож влучила в неї очи, перестрашена, шепчучи:

— Ах, се ти!

Папуґа говорила далше, крутячи головою:

— Почекай, почекай, почекай, я тебе научу лінохувати!

Що стало ся тій жінці? Почула, зрозуміла, що се був він, умерлий; він, з поворотом, укритий в перах того звіряти, щоби розпочати знов єї тортурі; що зачне знов щодень клясти, як давнійше і гризти єї і викрикувати обиди, аби громадити сусідів і розсмішувати їх. Тоді кинула ся до клітки, отворила єї, схопила птаха, котрий боронячись, вишарпував єї шкіру клювом і кігтями. Але она тримала его з цілої сили, обома руками і кидаючи его на землю, придавила его з шалом божевільної, змісила его, зробила з него мясний лахман, щось мягкого, зеленого, непорушного, мовчального; потім зavinула его в стирку, вийшла в сорочці, боса, перерігла через побереже, що его били короткі філі моря і витриваючи звиток, пустила на воду сю малу, мертву річ, подібну до клаптя трави; потім вернула, впала на коліна перед порожною кліткою і потрясена своїм почином, зачала просити о прощенє милого Бога, шльохючи голосно, мов би сповнила найстрашнійший злочин.

ства, котре має на цілі з'організувати у нас всю роботу економічну в користь свого народу, і надсилали свої уділи і вписове для кравового Союзу кредиторства на руки Товариства «Дієстер» у Львові. Удїл членській вносить 25 зр., вписове 1 зр.

— **Брандес у Львові.** В п'ятницю вечером прибув до Львова знаменитий данський критик Юрій Брандес. Поляки запросили його спеціально до Львова, так з нагоди публичного відкриття пам'ятника короля Собієкого на т. зв. Гетьманських валах, що відбудеться завтра в неділю при великих церемоніях, як також щоби ему подякувати за его літературно-критичну студию п. з. «Польща». Твір сей видав Брандес ще в р. 1886, але що ніхто з Поляків не вмів по данськи, то остав непомічений аж теперішнього року. До перва в сім році переложила его якась Німкня на німецьку мову і Поляки по 12 літах дізнали ся нараз, що данський учений зобразив їх літературні стремління дуже симпатично, ба навіть з одушевленем. Сейчас переложено «Польщу» (розумієсь з німецького) на польську мову, а на днях приймають Брандеса у Львові з великим ентузіазмом. Найзнатішні родини шляхотські запросили Брандеса до себе в гостину. Автор «Польщі» забавить у Львові кільканадцять днів і в тім часі виголосить (по французьки) о польській літературі відчит. Гр. Роман Потоцький запросив Брандеса на кілька днів до Ланцута. Знаменитий учений має 56 літ і походить з жидівської родини.

— **З руских товариств.** Виділ «Основи», товариства слухачів політехніки, вибраний на загальнім зборі дня 13-го с. м., уконституовав ся в такий спосіб: Головою вибраний Теофіл Мелень, заступником голови Юрій Тобілевич, писарем Павло Волосенка, скарбником Ярослав Стефанович, бібліотекарем Зенон Вітошинський; виділовими: Іван Король, Франц Осип Тузяк і Андрій Камінський; заступниками виділових: Стефан Турин і Андрій Лущинський; до комісії контрольної: Волод. Безкоровайний, Роман Ганичак і Ярослав Білинський.

На загальнім зборі товариства «Січ» у Відні вибрано дня 12-го с. м. головою Романа Сембратовича студ. прав, заступником голови Михайла Литвиновича ст. прав, касиром Михайла Бабюка ст. прав, писарем Володимира Хомика ст. політехніки, а бібліотекарем Ореста Рожанковського ст. прав, заступ. виділових: Івана Саноцького ст. прав і Юліана Бачинського, ст. політехніки.

В неділю дня 20 с. м. відбудуть ся послідні в осіннім карнавалі вечерниці з танцями в сали тов. «Руска Бесіда» у Львові (Ринок ч. 10) заходом «Кружка музичного» і при співучасті тов. «Клуб Русинок».

— **В справі цісарского ювілею.** Президія намістництва повідомила Епископів, що з причини смерти цісареві Елисавети Цісар розпорядив, щоби з нагоди 50 літнього ювілею проєктовані торжества двірські запехано і всі п'яші намірені офіційальні торжества у Відні, в містах головних і по краях мають занехати ся. Однак не противилось би воли Цісаря, як би у всіх місцевостях, де є урядові осідки властей державних, відбули ся дня 2-го грудня торжественні богослуження. О тім Ординарияти повідомили духовенство.

— **Народний Дім в Коломії.** До дня 13-го н. ст. падолиста с. р. вмуровано 336.820 цегол і таким чином цілий партер з сегорічним додатком, котрий дотягнуто до вестибуля (головних сіний) від фронту (полудневої сторони), є вже майже готовий. За кілька днів перерве ся робота. Бальки вже доставлені на місце будови, а також одна часть каменя на сходи доставлена з Городниці. Розпочатий будинок виглядає вже тепер величаво, імпаозантно, коби лише Русь місцева і охрестна не жалувала скинути ся по короні, щоби в часі зими можна було всі сходи, всю столярську роботу виготовити, а з весною можна би взяти ся до дальшої роботи, т. є. до впровадження першого і другого поверха і докінчення цілого будинку... Мури вже до нині коштують около 60.000 корон. В часі зими мусить ся колючо закупити і згасити 10 або 12 вагонів вапна, аби до весни простояло ся і було здатне до дальшої роботи. На то vanno треба що найменше 1.200 зр.

— **Кандидатів не бракує.** О посольський мандат до сойму з новотарского повіта кандидують: дідич Лешек Вісьньовський, парох Шавниць кс. Адольф Альбін, новотарський фізик др. Іван Беднарський, посол до Ради державної селянин Поточек, а заносить ся ще на кандидатури кс. Стояловского, против котрого виступить яко кандидат кс. Шпондер.

— **В справі утечи Коритовского** арештовано в п'ятницю в Любачові звісного барона «Жужу» Бруницького, котрий тамтому помагав до утечи. Бруницького відставлено до карного суду в Станиславові. Вже перед трома роками опікував ся був карний суд тим бароном і узнав его яко недужого на умі — невмінямим за свої вчинки. Цікава річ, чи й тепер окаже ся

Бруницький невмінямим за співвину в злочині Коритовского.

— **Пенсії за синів.** В Болгарії визначено пенсію в квоті 20 франків місячно за кожного новонародженого сина, почавши від пятого. Правительство болгарске хотіло би в сей спосіб причинити ся до збільшеня мужеского населеня. Доносить о тім *Мир*.

— **Нагла смерть.** Зарібник Автін Вайдович чистив в п'ятницю в ночи кльоаку в домі при ул. Боїмів у Львові, і там упав нагло трупом. Два другі робітники витягнули его на верх і дали знати о випадку до комісаріату. Лікар др. Електорович ствердив смерть в наслідок серцевого удару.

— **Сумне весіле.** В Кривчій над Сяном відбуло ся дня 6-го с. м. в тамошній церкві вінчане Анни Шандровської, 16-літньої доньки селянина з Середної, з молодим парубком Василем Дудою. Обов молоді були здорові, веселі і щасливі. Коли повернули до Середної, Анна Шандровська при музиці та весільній забаві нагло померла. Перелякані гості розбігли ся по хатах, а за ними розійшла ся вість о отроєнню. На другий день рано згрижений отець прийшов на стацию жандармерії в Кривчій і оповів цілу подію. Три дни дождано судово-лікарської комісії, але надармо. По трех днях зложено 16-літню молоду з вінком на голові та в весільнім строю до гробу... Тайну смерті присиано землею... По шести днях старий Шандровський, не могучи дочекатись комісії, повіз на околоті соломю свою жінку, а матір помершої, небезпечно хору — до знахора! По двох днях померла і жінка... А люди все ще очікують судово-лікарської комісії.

— **Божевільного чоловіка** привезено вчора до поліції у Львові. Зове ся він Іван Глушевський, походить з Семянівки, числить 30 літ і є зарібником. Ему уроїло ся, що в нїм сидить чорт і велів ему ножем пробити ся, бо напакше не може з него вийти. Глушевський довго опирав ся намовам мнимого чорта, аж вкінці хватив ніж і з великим зав'язетем зачав себе ранити, щоби випустити чорта. Страшно покаліченого на цілім тілі і ослабленого з надмірного упливу крові, відставлено его до головного шпиталю на лічене і психіатричну обсервацію, бо нещасний ще доси не може успокоїти ся.

— **Фантастичні проєкти.** Серед тисячі фантастичних проєктів, що мають увінчати всесвітню виставу париску в 1900 р., годить ся зазначити два найфантастичіші, котрі найбільше виставили на пробу терпеливість членів виставової комісії. Ходить ні менше ні більше, лише о — устроєнє в Парижі моря, щоби прибувші на виставу гості могли уживати морских купелій. Автор проєкту, бувший ученик парискої політехніки, думав, що при помочи сильних магніт можна би спровадити рурами достаточну скількість морської води з каналу Ля-Манш. Купіль коштувала би в звичайні дні 5 франків, а в неділю 50 сантимів і в сей спосіб всі верстви населеня могли би користати в Парижі з морских купелій. Уряджене моря коштувало би дрібницю — 25 мільонів фр. — Інший проєктодавець, для котрого також нема нічого неможливого, хотів би замінити лісок Vincennes на дикий парк, в котрім замість кріликів і вивірок ходили би свобідно льви, тигри, леопадри і інші хищі звір'ята. Цікава лиш річ, хто тоді відважив би ся пійти до того парку.

— **Невинно 30 літ в в'язниці** держано якогось Джіованні Пірма в Flumin maggiore коло Каліярі, р Сардинії. Був він обжалований о убийство. Коли подоконаню нападу его зловлено і сконфронтвано з умираючою жертвою, зізнає випало в негорист Пірми. В наслідок сего его засуджено на досмертну в'язницю. Перед кількома днями зголосив ся до суду справдішний убийник, котрого рушило сумління. Цілу справу звновлено, а убийника і співвинних віддано в руки справедливости. Пірму яко цілком невинного випущено на волю. Дома чекав на него 30-літний син, котрий в хвили зловлення батька був 14-дневним немовлятем. Пірма має тепер 54 літ і надіє ся від правительства богатої нагороди.

— **Здоровий жолудок.** Перед кількома днями понисував ся в операційній сали проф. Вайнлехнера у віденським шпиталі французський «артист» Кліко. В присутности кільканадцятьох медиків проликнув насамперед тяжку шаблю, відтак впровадив собі до жолудка ще кілька інших шабель, так глибоко, що лиш ручка кожної виставала з уст. Вкінці виймив свій годинник і також впустив его до жолудка, придержуючи кінець ланцуска рукою. Кожний з участников приложивши голову до жолудка «артиста», міг виразно почути, як годинник правильно тикав. Кліко має до 30 літ, є середного росту і сильно збудований. В своїх штуках вправляв ся вже від дитинства.

— **Миш підпала.** В Темешварі на Угорщині згинув трагічною смертю тамошний кравець Тома Павлічек. Миш підпала его і він удушив ся в димі. Оноді о 11. годині вечером ляг він спати, хоч як здає ся, мусів чути якийсь дим

в хаті, і заснув твердо. Може в годину по тім вибухнув в его комнаті огонь. Коли люди вбігли до середини, застали вже его неживого, а горіла шафа, в котрій він держав свою одіж і біле та звичайно ховав там фосфорові сірнички. Доходження поліційні навели на здогад, що здаєсь миш стала гризти сірнички, котрі запалили ся а від них займила ся одіж а відтак і вся обстава, що стояла близько шафи.

— **Одіж з павутини.** На всесвітню виставу в Парижі задумав князь Камбує виставити одіж жіночу зроблену з павутини, яку виробляють мадагаскарські павуки звані «алясбе». Такий павук дає на місяць до 4.000 метрів нитки павутини, що є 4—5 разів делікатніша від шовку, і 4—5 разів слабша від шовку; удержати може така нитка 326 грамів ваги. Коли проба кн. Камбує удасть ся, то ще можемо мати новий «павучий промисел».

— **Найбогатшим містом** в Росії є Іркутск, котрий посідає 4,800.000 рублів капіталу, а дуже мало має довгів; Москва має 6,119.000 рублів капіталу, а довгів 13,814.657 рублів; Петербург посідає 6,607.959 рублів капіталу, а сума его довгів вносить 18,897.315 рублів.

— **Люккені під обсервациєю** ученого. Славний італійський антрополог Цезар Л'омброзо оголосив на днях друком студию о убийнику австрійської цісареві Елисавети. Рухливі, сірі, неначе затрачені очи Люккенного, сильно луковати брови, густий заріст, низьке чоло — все то ознаки здегенорованя, слідного лише у епілептиків і злочинників від уродження. Окрім фізичних признак, Л'омброзо студіював письма Люккенного з часу перед убийством австрійської цісареві. Письмо дуже дрібне, зрадуже характер мягкий, неенергичний, спосібний до хвилевих поривів, але не до витревалости. Попередне письмо Люккенного порівнує італійський астролог з письменником в листі убийника до неаполітанського дневника Дон Марсіє, в котрім застерігає ся, що «не є злочинником а la Л'омброзо». Письмо се складає ся вже з великих букв і вказує на те, що злочинник з трудом намагає ся змінити свій начерк.

Телеграми.

Відень, 19. падолиста. Вчера прийшло в раді міській до бурливых сцен при внесеню о субвенцію для катол. Тов. шкільного. Бурмістр Люеґер виключив членів опозиції Врабеца і Брунера на час трех засідань. Врабець опустив сально доперва тоді, коли на розказ бурмістра служачий забирав ся впровадити его з салі. Опозиція вийшла з салі, а рада міська приняла внесенє о субвенцію.

Будапешт, 19. падолиста. Народне сторонництво постановило перешкаджати прийнятю індемнізаційного предложеня всіма законними способами, доки правительство не поставить на порядку деннім угодних предложень, а рівночасно відложить розправи над індемнізаційним предложемем.

Берлін, 19. падолиста. Запевняють тут, що справа американсько-іспанська поладить ся на мирній дорозі, бо Іспанія вже згодила ся відступити Филиппини Сполученим Державам.

Берлін, 19. падолиста. Цісарський поїзд вислано звідси до Полі. Прискорене повороту цісаря Вільгельма II. відносять до причин політичної натури.

Париж, 19. падолиста. Міністер колоній одержав вчера і від губернатора Гваяни депешу, в котрій доносить, що Драйфуса повідомлено вже про ухвалу касаційного трибуналу що-до ревізії его процесу.

Париж, 18. падолиста. Дневники доносять, що ген. Цурліндер листовно позволив адв. Ляборі-ому відвиджувати від нині Пікарда в в'язниці.

Мессина, 19. падолиста. Вчера прибула сюди німецька цісарська пара.

Туніс, 18. падолиста. В північній часті Тунісу гуляв вчера шалений циклон. Повиривав з корінем тисячі олівних дерев; в околиці міста Бізерті буря забрала багато рибачких чайок, а торпедові лоди викинула на берег. Три особи згинули, багато ранених; телеграфічні дроти попереривані.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд до Львова			Поїзд зі Львова		
посп.	особ.		посп.	особ.	
		приходить о годині			відходить о годині
	6:45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави		6:00	до Підволочиск, Бродів з голови двірця
	7:40	" Янова		6:05	" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)
	7:50	" Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,		6:15	" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча
	7:55	" Сокала і Рави рускої		8:35	" Кракова (Відня, Берліна)
	8:05	" Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:45	" Янова
	8:15	" Тернополя і Бродів на дворець головного,		8:50	" Кракова (Відня, Варшави)
	9:05	" Кракова (Відня, Варшави, Пешту)		9:15	" Скольного, Калуша, Борислава, Хирова
	10:35	" Іцкан, Сучави		9:35	" Підволочиск, Бродів з дв. головного
	10:45	" Ярослав, Любачева		9:53	" з дв. Підзамче
	1:01	" Янова		9:55	" Белзця, Рави рускої, Сокала
1:30	—	" Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)		10:55	" Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави
	1:40	" Скольного, Стрия, Калуша, Хирова		1:55	" Підволочиск, Кієва з дв. головного
1:50	—	" Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави		2:08	" з дв. Підзамче
2:15	—	" Підволочиск (Кієва, Одесси) на дв. Підз.		2:40	" Іцкан (Ясс, Букарешту)
2:30	—	" на дв. гол.		2:50	" Кракова (Відня, Вороцлава, Берліна),
	5:00	" Козови, Бродів на дв. Підз.			" Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Рясів,
	5:25	" на дв. гол.			" Хабівки чер. Рясів або Тарнів.
	5:40	" Іцкан, Сучави		3:00	" Стрия, Скольного тільки від 1/2 до 3/9
	5:55	" Сокала, Белзця і Любачева		4:55	" Ярослава, Самбора через Перемишль
Ніч			Ніч		
	3:04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.		4:10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)
	3:30	" на дв. головний		5:20	" Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
5:10	—	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		6:30	" Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави
	6:10	" Кракова (Відня) Самбора на Перемишль		6:40	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
8:45	—	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		6:55	" Тернополя з двірця головного
	9:10	" Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль		7:00	" Лавочного (Мункача, Пешту)
9:39	—	" Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче		7:10	" Сокала, Рави рускої
9:45	—	" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)		7:15	" Тернополя з двірця Підзамче
9:55	—	" Підволочиск, Бродів на дв. головний		7:44	" Янова
	10:30	" Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава		10:05	" Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави
	12:15	" Стрия, Калуша, Борислава		11:00	" Кракова (Відня, Варшави, Берліна)
				11:27	" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамче

ЗАМІТКА: Гіста ніча чеська ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
 Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, 1стель Імперяль) уділяє повесель в справах залізничних, продає білети всякого род і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

переніс

КОНТОРУ ВИМІНИ

Відділ депозитовий

котрих бюра містили ся до тепер в мезанині власного будинку до льокалю фронтowego в партері.

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перехованя папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а в річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдодатішній зарлджєня. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилок почт. в ціні по: зр. 9:20, 10:20, 11:20, а спеціальність по 12:20 франко. **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3:70, 4:10, 4:90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 76—?

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД І РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дїтий

у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсим Вп. Публіку, що виробляє **ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайдєня, з всякого рода шкір, як: **Обуве мужеске і дамске, також чоботи з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних.** — Також привимає до відновленя направи Кальші і Плащі кавчукові, всякі гумові приряди як також зельованя обуви кавчуком. — Всякі замісєві замовленя виконує в можливо як найкоротшій часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанєм

139 43—140

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальші і плащів кавчукових.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2% **Асигнати касові** з 90-дневним виповідженєм будуть опрентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Зміна льокалю.

Заложєна фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенєсла ся з улиці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і ви́позичальня

заосмотрена в всілякі звяряди почавши від найбогатших до найскромніших. Цілі урядженя для покоїв до спаня, сальонів, їдалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також зелїзні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанєм

В. Кавфман,

45—52

ул. Лукасінського ч. 1

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завєсгді бажає позбути ся слабости легких, або горла, хотайби найупіришшої, або астми, навіть дуже завданєної і на позір невилічимої, сей негайне гербату для хронічно хорих на легкі і горло **A. Wolffsky-ого**. Тисячні подяки дають гваранцію великої уздоровляючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описанє ужитя) задармо. Правда лише у

A. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

РОБІТНЯ СУКОЇ ДАМСКИХ

Емілії Соколовскої

у Львові, Ринку ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовленя і виконує їх густо-206вно і по приступних цінах.

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах. Замісєві панночки приймає на помешканє